

ДЕКЛАРАЦІЯ

про спільну європейську спадщину та спільні цінності з нагоди 230-ї річниці Конституції від 3 травня 1791 року та Взаємних Гарантій від 20 жовтня 1791 року

Ми, що нижче підписалися, міністри закордонних справ України, Литовської Республіки та Республіки Польща, засновники Люблінського трикутника - унікальної форми інституційної співпраці між нашими народами, відкритої для майбутнього членства демократичної Білорусі:

- Мотивовані історичними переконаннями, що спадщина Співдружності Корони Королівства Польського та Великого Князівства Литовського (Співдружності) відіграла цінну роль у формуванні політичної, правової та культурної історії Європи, таку ж, як і перші європейські пам'ятки політичної та правової думки, якими були Велика хартія свободи, або Magna Carta (1215), та Французька декларація прав людини і громадянина (1789);
- У рік відзначення 230-ї річниці першої кодифікованої конституції європейської держави - Закону про управління, прийнятого 3 травня 1791 року разом із Взаємними Гарантіями двох народів, як його невід'ємної складової, затвердженими 20 жовтня 1791 року Сеймом Співдружності Корони Королівства Польського та Великого Князівства Литовського, яка не тільки надала повноваження давній Речі Посполитій реформувати свою політичну систему, але й проголосила принцип - «вся влада в громадянському суспільстві походить від волі народу», який розглядається сьогодні як спільна цінність для вільного світу та фундамент європейської інтеграції;
- Пам'ятаючи про те, що демократичні традиції, розвинуті у Співдружності, та громадянські свободи, закріплені в Конституції від 3 травня 1791 року і Взаємних Гарантіях двох народів, а також ще раніше - у Договорах і Постановленнях прав і вольностей Війська Запорізького гетьмана Пилипа Орлика, значною мірою сформували європейську ідентичність білорусів, литовців, поляків та українців, одночасно надихаючи їхні незалежницькі рухи, включаючи повстання 1830 і 1863 років, спільні бої проти деспотичної Росії, а також рух «Солідарність» у Польщі, Литовський рух за перебудову, Революцію Гідності в Україні та боротьбу білорусів за демократію;
- Бажаючи згадати й інші важливі події у нашій спільній історії, ювілеї яких припадають на 2021 рік, включаючи перемогу під Хотиним у 1621 році, яка на сьогодні символізує братерство зброї польсько-литовсько-українських військ задля захисту їхнього спільного європейського дому, та вшановуючи великого гетьмана Великого Князівства Литовського Яна Кароля Ходкевича, який загинув на передовій у битві, заступника гетьмана Станіслава Любомирського та гетьмана Українського Запорізького козацтва Петра Конашевича-Сагайдачного, який був смертельно поранений; демонстрації в Городло і Каунасі в 1861 році, де перед новими державними поділами та внутрішніми адміністративними кордонами, окресленими внаслідок злочинного розбору, вельможі та звичайні люди з Польщі, Литви та Білорусі, а також України продемонстрували силу солідарності та співпраці між нашими народами, а також загальну волю до незалежності проти чужої, деспотичної влади;
- Усвідомлюючи той факт, що кожна наша держава успадкувала від Співдружності не тільки більше демократичних принципів та громадянських прав, відображених стисло в гаслах: „вільні з вільними, рівні з рівними” та „нічого про нас без нас”, а також і традицію захищати політичну суб'єктність держави та національну честь та протистояти тиранам, які порушують громадянські свободи, людську гідність і використовують агресивні війни як засіб вирішення міждержавних проблем;

- Переконавшись, тим не менше, що незабаром білоруський народ матиме можливість вільно приймати рішення та підтверджувати свої зв'язки зі згаданою традицією, і тим самим виконувати заповіт Вінцентія Костянтина Калиновського - Повноважного комісара Національного уряду у Литві та національного героя всіх вільних білорусів;

Ми заявляємо, що наша загальноєвропейська історична спадщина досі пов'язує наші народи в об'єднаній Європі та викликає у нас почуття взаємних зв'язків та солідарності.

У той же час ми вважаємо, що посилення нашої співпраці вимагає ще більш інтенсивних контактів між нашими суспільствами, включаючи молодь, підприємців, журналістів, науковців та інших еліт, які формують думки наших країн. Ми будемо прагнути до того, щоб наші держави прийняли відповідні рішення для сприяння такій співпраці.

Ми твердо переконані, що Україна як європейська держава має право на повноправне членство в структурах Європейського Союзу та в Організації Північноатлантичного договору. Як Литва і Польща, ми заявляємо про свій намір надавати всіляку можливу підтримку для реалізації цієї мети, включаючи підтримку порядку денного реформ в Україні та співпрацю з Ініціативою Тримор'я, яка функціонує в межах ЄС.

У той же час ми стверджуємо, що білоруський народ як європейська нація має право на повну участь у процесі європейської інтеграції, і ми докладемо всіх зусиль, щоб демократична Білорусь отримала таку можливість.

Ми наголошуємо, що для збереження миру в Європі міжнародному співтовариству необхідно застосовувати та зміцнювати міжнародне право та засуджувати ті держави і режими, які здійснюють незаконні анексії та окупацію суверенних територій інших країн.

Тому ми засуджуємо російську агресію проти України, що триває з 2014 року і призвела до тимчасової окупації Росією Автономної Республіки Крим та міста Севастополя і деяких українських територій в Донецькій та Луганській областях, а також обмеження свободи судноплавства в акваторії Чорного моря поблизу тимчасово окупованого Криму.

Ми докладемо спільних зусиль у рамках Кримської платформи з метою припинення тимчасової окупації Російською Федерацією Автономної Республіки Крим і пом'якшення наслідків окупації аж до повернення Криму під контроль України.

Ми заявляємо, що не визнаємо і не будемо визнавати анексію Автономної Республіки Крим та міста Севастополя Російською Федерацією, яка становить грубе порушення Статуту Організації Об'єднаних Націй та звичаїв, встановлених серед цивілізованих народів. Ми також засуджуємо використання Російською Федерацією тактики дипломатичного шантажу та погроз застосування сили як інструменту зовнішньої політики та формування відносин із сусідами.

Підписано 7 липня 2021 року у Вільнюсі англійською мовою.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба

Міністр закордонних справ Литовської Республіки Габріелюс Ландсбергіс

Міністр закордонних справ Республіки Польща Збігнев Рау